

Angående rekryteringsmål för kvinnliga professorer

Högskoleverket vill med denna skrivelse uppmärksamma betydelsen av de rekryteringsmål som regeringen har satt upp avseende hur stor andel av de nyrekryterade professorerna som ska vara kvinnor. Rekryteringsmålen är uppsatta för tredje gången och gäller perioden 2005 - 2008 (de två första perioderna gällde 1997-1999 och 2001-2004).

Sedan slutet av 1970-talet har kvinnorna varit i majoritet bland studenterna på grundutbildningen. I och med högskolereformen 1977 då lärarutbildningen och vårdutbildningarna införlivades i högskolan ökade andelen kvinnor från 43 till 53 procent i grundutbildningen. De senaste antagningssiffrorna för läsåret 2005/06 visar att 57 procent av nybörjarna var kvinnor medan 43 procent var män. Även i forskarutbildningen har andelen kvinnor ökat och de senaste åren har i stort sett lika många kvinnor som män påbörjat en forskarutbildning.

Trots detta är andelen kvinnor bland landets professorer inte större än 17 procent. Det är tydligt att en jämn könsfördelning i basen inte automatiskt leder till fler kvinnor på höga akademiska positioner. I Högskoleverkets rapport Forskarutbildning och karriär – betydelsen av kön och socialt ursprung (2006:2 R) framgår att bland dem som har doktorerat är sannolikheten att bli professor dubbelt så stor för män som för kvinnor. Rapporten, som bygger på ett unikt statistiskt material¹, understryker att det finns behov av särskilda åtgärder för att åstadkomma en jämn könsfördelning i professorskåren. Det är angeläget inte minst för att Sverige på ett effektivt sätt ska kunna dra nytta av kompetens som annars riskerar att gå förlorad. Med bättre tillvaratagna resurser kan förhoppningsvis en svensk forskning i världsklass åstadkommas, något som också anges i regeringsförklaringen.

Rekryteringsmålen är viktiga instrument för att främja jämställdheten. Högskoleverket har dock kunnat konstatera att den vikt som lärosätena fäster vid de uppsatta målen varierar betydligt. Medan vissa lärosäten arbetar strategiskt och långsiktigt för att rekrytera fler kvinnor, finns det andra som tycks prioritera en måluppfyllelse lågt. När rekryteringsmålen nu ska följas upp för tredje gången anser Högskoleverkets styrelse att regeringen tydligt bör uppmärksamma resultaten av lärosätenas ansträngningar för att nå

¹ Studien baserar sig på registeruppgifter om 29 000 individer som doktorerade åren 1980 till och med 2001. Studien har en longitudinell ansats och har följt karriärutvecklingen för olika examenskohorter.

de uppsatta målen. Kraftfulla åtgärder i samband med uppföljningen skulle förstärka rekryteringsmålen möjlighet att åstadkomma en reell förändring.

Beslut i detta ärende har fattats av Högskoleverkets styrelse vid sammanträde 2006-12-15. Närvarande vid mötet var ordföranden Carl Bennet, ledamöterna Göran Bexell, Lars Carlsson, Ingrid Dahlberg, Lars Ekedahl, Sigbrit Franke, Ingela Josefson, Niclas Siegholm, Lotta Vahlne Westerhäll och Irene Wennemo. Frånvarande ledamoten Susanna Persson ansluter sig till beslutet. Beslutet togs efter föredragning av styrelsens sekreterare Therese Ahlqvist. I ärendets beredning har Högskoleverkets jämställdhetsråd deltagit.

Carl Bennet
Ordförande

Sigbrit Franke
Universitetskansler